

การอบรมสิทธิทางเพศในกลุ่มเครือข่ายความหลากหลายทางเพศ ภายใต้การสนับสนุนจาก กพอ.

วันอาทิตย์ที่ 21-22 กุมภาพันธ์ 2553

ณ ศูนย์การศึกษาอาชีวะภาคเหนือ

กิจกรรม สถานที่

กลุ่ม 1 " สิทธิทางเพศ ความหมาย ความเข้าใจ และการนำไปใช้ "(1group : sexual right , meanings , understandings and practical uses๗)

สิทธิทางเพศ

สิทธิในการใช้ชีวิตทางเพศที่ปราศจากความรุนแรง เลือกรปฏิบัติโดยมีความเท่าเทียม เคารพและเป็นธรรมไม่ว่าเราจะมิเพศ เพศสภาพ เพศวิถี ในรูปแบบใดก็ตาม

ความเข้าใจ

- สิทธิความเท่าเทียมกันในทุกๆเพศ
- สิทธิทางด้านร่างกาย
- สิทธิในการเลือกคู่ครอง ครอบครัว
- สิทธิในการแสดงออก ทั้งทางด้านร่างกาย และความคิดที่หลากหลาย
- สิทธิในการประกอบอาชีพโดยไม่เลือกรปฏิบัติ
- สิทธิในการเข้าถึงบริการทางด้านสุขภาพ ทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับเพศของเรา
- สิทธิในการคุ้มครองทางด้านกฎหมาย

นำไปใช้

- ให้การศึกษาเรื่องสิทธิกับตัวเองก่อน และทำความเข้าใจ กับคนรอบข้าง และสื่อสารคติสังคัมวงกว้าง
- ใช้สิทธิของตัวเอง และไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น และไม่ผลิตซ้ำ
- เชื่อมประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านสิทธิทางเพศ

กลุ่ม 2 " สิทธิทางเพศ เหมือน หรือ แตกต่างอย่างไร กับสิทธิมนุษยชน "(2 group : sexual right is same or different to human right)

1.เหมือนกัน เพราะว่า

- สิทธิทางเพศ เป็นสิทธิแยกย่อยออกมาจากสิทธิมนุษยชน
- เกี่ยวกับทางด้านเพศโดยเฉพาะ เช่นการเลือกที่จะเป็นเพศ/อัตลักษณ์/สุขภาวะทางเพศ
- สิทธิในการใช้ชีวิตทางเพศที่ปราศจากความรุนแรง เลือกรปฏิบัติโดยมีความเท่าเทียม เคารพและเป็นธรรมไม่ว่าเราจะมิเพศ เพศสภาพ เพศวิถี ในรูปแบบใดก็ตาม

สิทธิมนุษยชน

เป็นเรื่องเกี่ยวกับขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ที่ได้รับการปกป้องในเรื่องต่างๆ เช่น การบริการ ปัจจัยในการดำรงชีวิต เป็นเรื่องที่เน้นหญิง/ชาย จะได้รับผลกระทบเกี่ยวกับสิทธิทางเพศมากกว่า เช่น การเข้าถึงการรักษา การทำงาน การศึกษา การมีบทบาทในการรับบริการของหน่วยราชการ

กลุ่ม 3 " แนวทางการเชื่อมโยง ประเด็นเรื่องสิทธิทางเพศ กับงานเอดส์ "(3 group : issues linkage between sexual right and AIDS)

สิทธิ

- ป้องกัน
- สारหล่อลื่น
- Female Condom

สถานพยาบาล แยกเพื่อได้รับ

- ความละเอียดอ่อน,ความลับ
- ต้องการพื้นที่ปลอดภัย
- สนับสนุนวิถีชีวิต
- บุคลากรที่เข้าใจฝึกอบรม
- เบี้ยยังชีพ
- เปลี่ยนการดูแลรักษาเป็นการป้องกัน
- ดูแลรักษา สนับสนุนชุดตรวจ HIV,GF8
- สนับสนุนยาต้าน
- สิทธิในการรักษาเลข13หลัก ขาดการรักษาข้ามพื้นที่
- หลักสูตรเฉพาะกลุ่ม
- ให้คำปรึกษา
- ความหลากหลายทางเพศ

กลุ่ม 4 " แนวทางการรณรงค์ประเด็นเรื่องสิทธิทางเพศ ที่น่าสนใจ "(4 group : campaign on interested sexual right issues)

- * รณรงค์ในกลุ่มคนทำงาน/MSM
- อบรมแกนนำอาสาสมัคร/คนทำงาน
- พบปะพูดคุยกลุ่มย่อย ในระดับพื้นที่
- * รณรงค์ในกลุ่มบุคคลทั่วไป
- ให้ความรู้ ความเข้าใจผ่านสื่อ เช่น แผ่นพับ เป็นต้น

- จัด Event เทศกาลตามวาระ ขบวนพาเหรด บูธนิทรรศการ จัดประกวด
  - * วรรณคดีในกลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ/เอกชน/สื่อมวลชน
  - ให้ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคดี เรื่องสิทธิทางเพศ GLBT ผ่านรูปแบบเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และอบรม
- ประเด็นเรื่องสิทธิทางเพศ**
- บุคคลทั่วไป เช่น สื่อในการให้ความรู้ความเข้าใจ
  - ออกบูธ เพื่อให้ความรู้
  - จัดเวที แลกเปลี่ยนให้กับภาครัฐและเอกชน
  - แหล่งหน่วยงานในการให้ข้อมูล
  - เติบโตขยายอย่างต่อเนื่องเพื่อให้คนในชุมชนรู้และเข้าใจในการทำงานต่อไป

กิจกรรม

1. กิจกรรมรักร้อนๆหรือรักเย็นๆ

- ความรุนแรงในชีวิตคู่
- ดบตี/ทำร้ายร่างกาย
- คำคำพูด
- ทำร้ายจิตใจ
- ทำร้ายข้าวของ
- ฆ่าตัวตาย
- งดมีเพศสัมพันธ์
- การแก้ไข
- มีชู
- แทะข้างหลัง
- บังคับทุกสิ่งทุกอย่าง
- หลอกหลวง
- ไม่พูดเจียบ(เย็นชา)
- พุดคุย
- เริ่มชีวิตใหม่
- ปรับความเข้าใจ
- เดินหนี
- ใช้เหตุผล
- ใจ
- หากคนไก่อ่เกลี่ย

- ขอโทษกันและกัน
- ให้อภัย
- ใช้เวลาทบทวน
- แยกกันอยู่คนละที่
- อารมณ์
- สภาพเศรษฐกิจ/สิ่งแวดล้อม
- สื่อต่างๆ
- บทบาทสามี/ภรรยา
- เพศ/อัตลักษณ์ทางเพศ
- บังคับ/ข่มขู่/ใช้อำนาจเหนือกว่า
- ถอยคนละก้าว
- ศาสนา(สติ)/รู้ตัว/ปล่อยวาง
- ครอบครัว/สถาบัน
- มองตัวเองเพื่อปรับปรุงตัวเอง
- การเลือกปฏิบัติ
- นโยบาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ

โจทย์

ให้กลุ่มแสดงละคร เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่าง

- หญิงรักหญิง
  - ชายรักหญิง
  - ชายรักชาย
  - มีวิธีการแก้ปัญหาเช่นไร โดยไม่ใช่ความรุนแรง
  - เลขคี่ ขัดแย้งในครอบครัวและใช้ความรุนแรง
  - เลขคู่ ขัดแย้งแต่ใช้วิธีการสันติวิธี
1. สื่อเรื่องความรุนแรงในครอบครัว
    - ทำร้ายร่างกายระหว่างคู่รัก
    - ครอบครัวไม่เข้าใจความเป็นเกย์ กะเทย การแก้ปัญหา(เฉพาะหน้า)
    - หลีกเลี้ยงหรือออกจากที่เกิดเหตุ
  2. สันติวิธีในครอบครัว(เมื่อเกิดความรุนแรง)
    - การสื่อสารพูดคุยและบอกปัญหา หาทางแก้ไขร่วมกันเป็นสิ่งที่ดีที่สุด
    - วิจารณ์ญาติในการใช้ประกอบการตัดสินใจเรื่องที่ได้รับฟังจากคนอื่น

- ยอมรับตัวตนของคนในครอบครัว(เรื่องเพศ)
- 3. การลดความรุนแรงด้วยการดึงบุคคลที่เคารพหรือคนในครอบครัวมาช่วยแก้ปัญหา
  - การสื่อสารระหว่างคู่ ควรเป็นเรื่องคนสองคนก่อน
  - การขอโทษหรือบอกความรู้สึกแก่คู่ของตน

2. กิจกรรมฉันเธอและเขา

สิ่งที่เรียนรู้ถึงกิจกรรม

- -คนเรามีความแตกต่าง หาข้อสรุปไม่ได้
- -มีเหตุผลไม่เหมือนกัน
- -ความคิดเห็นแตกต่างกัน
- -เป็นสิ่งท้าทายในการทำงานในด้านสิทธิทางเพศ
- -การเคารพสิทธิ เข้าใจคนอื่นในความหลากหลาย

1.ยอมรับตัวตนของตนเอง

วิธีการแก้ไข

- 1.รับฟังปัญหา/รักษาความลับ
- 2.ให้กำลังใจ ในการต่อสู้กับปัญหา
- 3.สร้างความภูมิใจความเป็นตัวเอง(ตัวตน)
- 4.คุยกันต้องไม่นำไปพูดต่อ

3.กิจกรรม หลากรส-หลายแบบ

วัตถุประสงค์

1. อธิบายสาเหตุของการมีอคติต่อเพศทางเลือก
2. ยกตัวอย่างผลกระทบที่เกิดจากอคติทางเพศ
3. แนวทางการส่งเสริม การยอมรับความหลากหลาย

หลากรสหลายแบบ

ยกตัวอย่าง (ดี) (เสีย)

ข้อดี

- สวยที่สุด

* เหมารวม/เสพสื่อ

แบ่งกลุ่ม 3 กลุ่ม/10คน

- หาทางออก

ข้อเสีย

- รูดทรัพย์

- เป็นโรค

- วิธีการแก้ไข
- เสนอแนะ

แม่เป็นหญิงรักหญิง

ทางออก

- ถ้ามีคนถามก็ตอบแต่ไม่ป่าวประกาศ
- ขอมรับเราเป็นเพื่อนก็ยอมรับแม่เราด้วย
- ถามแม่สำหรับคำตอบ ถ้ามีคนถามเรื่องนี้

การแก้ไข

- บอกเป็นเพื่อนของแม่
- บอกเพื่อนเป็นเรื่องส่วนตัวของแม่

ข้อเสนอแนะ

- การที่เปลี่ยนจากรักชายมาเป็นรักหญิงหรือหญิงรักหญิงต้องมีเหตุผลส่วนตัวที่ทำให้เป็นแบบนั้น
  1. ครูเป็นเกย์
    - ให้กำลังใจ
    - ผลงาน/ภาพลักษณ์
  2. แม่เป็นหญิงรักหญิง
    - บอกเพื่อนให้เข้าใจ
    - เป็นเรื่องส่วนตัวของแม่
    - เรียนรู้ด้วยการสื่อสาร
    - พูดให้คนอื่นเข้าใจ
  3. ชัชเป็นเกย์เล่าให้ต้องฟัง ต้องเล่าให้เอกฟัง เอกเป็นเพื่อนชัช เอกควรทำอย่างไร
    - พูดคุยหาโอกาส
    - รับฟัง

เราเป็นนักเรียนเก่าของครูต่อเราจะทำอย่างไร ?

1. ให้กำลังใจครูต่อ/ถามความรู้สึกว่าต้องการให้เราช่วยแก้ไขปัญหาให้หรือไม่?
2. ต้องสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียนใหม่และผู้ปกครอง
  - หาสาเหตุของการต่อต้าน เพื่อหาทางแก้ไข
  - ปรับทัศนคติเรื่องอัตลักษณ์ทางเพศ

4. กิจกรรมที่เล่นที่จริง

1. ขวนหนุ่มสาวมี Sex แต่โดนปฏิเสธ เป็น ความรุนแรงทางเพศ, ล่วงละเมิดทางเพศ
2. แฟนคุยกันว่าวันนี้ Sexy มาก เป็น ล่วงละเมิดทางเพศ

- 3.ชายถูกยู่ให้มี Sex จึงต้องยอมมีSex เป็น ทั้ง2
- 4.พนักงานสอบสวนบอกว่าแต่งตัวโป๊ เลยถูกข่มขืน เป็น ล่วงละเมิดทางเพศ,ความรุนแรงทางเพศ
- 5.เล่าเรื่องมี Sex ให้เพื่อนของคนนั้นฟัง เป็น ล่วงละเมิดทางเพศ
- 6.นักข่าวแอบถ่ายภาพแล้วนำไปออกสื่อ เป็น ไม่เป็นทั้ง2,ล่วงละเมิดทางเพศ
- 7.นำเด็กหญิงที่ถูกละเมิดทางเพศออกสื่อแต่ทำภาพเบลอ เป็น ไม่ใช่ทั้ง2
- 8.อาจารย์ ป.โท บอกนักศึกษาหญิงให้อยู่บ้านเลี้ยงลูกดีกว่า เป็น ไม่แน่ใจ,ความรุนแรงทางเพศ
- 9.ขู่ว่าถ้าเลิกกันจะแฉคลิป เป็น ความรุนแรงทางเพศ,ล่วงละเมิด
- 10.ครูชวนนักเรียนชายไปติวสอบ พอไปถึงพาไปห้องไฟสลับแล้ว Drink เป็น ล่วงละเมิด,ไม่แน่ใจ, ไม่ใช่ทั้ง2กรณี
- 11.Forward mail หรือ Clipping เป็น ความรุนแรง,ล่วงละเมิด,ไม่ใช่ทั้ง2กรณี
- 12.โดนเพื่อนแกล้งโดยกอดหอม เป็น ล่วงละเมิด
- 13.เดินผ่านแล้วถูกจับก้น เป็น ล่วงละเมิด
- 14.ผู้จัดการเลื่อนตำแหน่ง แต่เสนอให้มี Sex ก่อน เป็น ล่วงละเมิด
- 15.มี Sex เวลาที่สามียากมีแม่แต่ภรรยาไม่ยากก็ตาม เป็น ล่วงละเมิด,ความรุนแรงทางเพศ
- 16.ชวนไปนอนขณะเมาแต่พาไปมี Sex เป็นล่วงละเมิด,ความรุนแรงทางเพศ

คำถาม1

ไม่แน่ใจ

- กลัวพี่น้องรับไม่ได้
- เป็นครอบครัวที่มีลูกชายคนเดียว
- กลัวไม่มีใครสืบสกุล
- เกิดที่ตัวเองดีกว่า ไม่ต้องให้พี่น้องเป็น
- กลัวคนต่อว่า ว่าเราทำให้คนที่ชอบอาจเป็นเกย์เมื่อเรามีเพศสัมพันธ์ด้วย โดยที่เจ้าตัวยังไม่รู้ตัวว่าเป็นหรือเปล่า
- ขึ้นอยู่กับขอบเขตของสถานการณ์
- ต้องมองดูความรู้สึกของเขาก่อน
- บางครั้งออกมาดูดี โดยเฉพาะบางเรื่องออกมาในทางสร้างสรรค์ แต่บางเรื่องเป็นเรื่องตลก ล้อเลียน
- ภาพที่ออกมาในด้านลบ
- ขึ้นอยู่กับสังคมการคบเพื่อน
- การเลี้ยงดู

เห็นด้วย

- เพราะญาติเป็น เรายอมเข้าใจในตัวคนของเขาไม่ได้ทำร้ายสังคม

- เพราะเขาเลือกทางเดินของเขาแล้ว
- การเป็นเกย์ไม่ใช่เรื่องง่าย ขึ้นอยู่กับร่างกายของบุคคลและจิตใจ
- การที่เราเป็นเกย์ ครอบครัวยอมรับได้ ซึ่งการที่ญาติจะเป็นเกย์เราควรแนะแนวทางที่ดีให้เขาในการปฏิบัติตนในสังคม
- เห็นว่าเกย์เป็นตัวสนุกสนาน
- คูบริบทของตัวตนของเกย์ เพราะเป็นนิสัยของตัวตน
- การออกสื่อไม่ควรออก
- การกดทับในกลุ่มกันเองในด้านการตีตรากันเอง
- ขึ้นอยู่กับความรู้สึก เบื้องหลัง วิถีชีวิตไม่ควรเอามาล้อเล่น
- ภาพที่ออกมาในสื่อ เป็นสิ่งที่มันจะเป็น ตัวแสดงออกมาให้ชัดเจน และได้เหมือน
- สื่อพัฒนาไปไกล บทบาทที่แสดงของตัวแสดงต้องมีการศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตของตัวเอง เกย์ ก่อนที่จะมาแสดง
- ความรู้สึกกลัว กังวล ไม่อยากคบ
- การคบกันมานาน ทำไมไม่จริงจังทั้งที่คบกันมานาน
- อยู่ที่ความสามารถของตัวตน
- การเลือกประธานต้องขึ้นอยู่กับพฤติกรรม
- อยู่กับการวางตัว
- อยู่ที่นโยบายของเราและการพัฒนาโรงเรียน
- อะไรเป็นที่ต้องเป็นเลือกเกิดไม่ได้
- เป็นเรื่องพันธุกรรม

ไม่เห็นด้วย

- ส่วนมากเอาชายมาแต่งแสดงไม่ใช่เป็นการล้อเลียน
- สื่อออกมาไม่เหมือน ไม่มองวิถีชีวิตความรู้สึกเอาแต่อัตลักษณ์ไปแสดง
- ไม่มีเหตุผลไม่ใช่เรื่องร้าย รับผิดชอบไม่ใช่เรื่องเสียหาย
- ความเป็นเพื่อนไม่มีอะไรจะมาขัดแย้งในการเป็นเพื่อน
- จะได้มีเรื่องที่ได้ศึกษาในตัวตนของเกย์ กะเทย ในเรื่องต่างๆ
- การเป็นเพื่อนไม่มีการจำกัดในเรื่องที่จะคุย
- การผลิตซ้ำว่าเกย์ต้องเอาผู้ชาย
- คนที่ป็นประธานนักเรียนเป็นนั้ตาต้องได้รับการเคารพ จะเอาความเชื่อถือไว้ที่ไหน
- จะถูกการแบ่งแยกในโรงเรียนแบ่งพรรค แบ่งพวก โคนโรงเรียนอื่นลื้อ
- คนรอบข้างกำหนดให้เป็น
- การพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ กำหนดไม่ได้ว่าเป็นการผิดปกติทางร่างกาย
- การหล่อหลอมทางสังคม

-การเลือกจะเป็น

1.ทำไมถึงมีการล่วงละเมิดทางเพศอยู่

-ความต้องการไม่เหมือนกัน

-การศึกษา

-ช่องว่างทางกฎหมาย

2. ถ้าเราเจอกับเหตุการณ์จะรู้สึกอย่างไร เช่น 16ข้อที่ทำ

-เกิดความหวาดระแวง กลัว

-ประชาชนรู้สึกชินและปล่อยไปจึงถูกละเมิดสิทธิ์

3. ความรุนแรงกับละเมิดต่างกันหรือไม่

-ความรุนแรงเป็นการกระทำร้ายกัน

5.กิจกรรม ธรรมนูญเรื่องเพศ

เคารพ   เข้าใจ   ปลอดภัย   เป็นสุข

1 ให้เกียรติในความเป็น GLBT โดยการไม่ละเมิด ไม่เลือกปฏิบัติ

2 เข้าใจในความเป็น GLBT ของตนเองและคนอื่น

3 มีพื้นที่ที่ปลอดภัย และมีสุขภาวะเพศที่ดี

4 ใช้ชีวิตในความเป็น GLBT ในสังคม และชุมชนอย่างปกติ

5 Safe Sex

ประเด็น ความหลากหลายทางเพศ

สิทธิทางเพศ+สิทธิอนามัยเจริญพันธุ์

เคารพความหลากหลาย

ขบวนการเคลื่อนไหวงานสิทธิทางเพศขององค์กรด้านเอดส์

ความเข้าใจเรื่องวิถีชีวิตทางเพศของคนรักเพศเดียวกัน

เคารพ

-ไม่ละเมิด เลือกปฏิบัติ

-เคารพในความเป็นเพศที่หลากหลาย+สิทธิส่วนบุคคล

-ทางเลือกที่จะเป็น GLBT

-เคารพสิทธิที่เลือกวิถีเพศของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

เข้าใจ

-เข้าใจเขาเข้าใจเรา

- ความเท่าเทียม
- ไม่แบ่งแยกเพศ
- ไม่เลือกปฏิบัติ
- เข้าใจว่าเราเป็นคนคนหนึ่งในสังคม
- เข้าใจความหลากหลายทางเพศโดยให้ความเท่าเทียมในการอยู่ร่วมในสังคม
- เข้าใจและอ่อนนไหว ต่อประเด็นความหลากหลายทางเพศ

ปลอดภัย

- พื้นที่ปลอดภัย+สุขภาวะทางเพศ
- มีหน่วยงานคุ้มครอง กาย ใจ สังคม
- สุขภาพทางเพศที่ดี+เคารพในการแสดงออก
- มีหน่วยงานที่คุ้มครองผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ทั้งกาย ใจ สังคม
- ความปลอดภัยในการแสดงออกของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ

เป็นสุข

- การใช้ชีวิตในสังคมอย่างสงบ+เป็นสุข+Sex ที่ปลอดภัย เปิดโอกาสให้เพศที่3แต่งงานกันได้
- เท่าเทียมอย่างมีศักดิ์ศรี
- มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย
- การยอมรับทางสังคม
- อยู่บนพื้นที่ในสังคมอย่างมีความสุขและเท่าเทียม
- มีส่วนร่วมในการร่างกฎหมายบนพื้นฐานของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ
- เปิดโอกาสให้ความหลากหลายทางเพศ จดทะเบียนสมรสได้ เพื่อความสุขของกลุ่มคนหลากหลาย

ทางเพศ